

Troeven van het
basisonderwijs

de ontwikkeling van
het jonge kind
centraal

Centrale vraag

Hoe kunnen de eindtermen basisonderwijs vorm krijgen vanuit het potentieel van het basisonderwijs zelf? En waar zit dit potentieel?

Wat zijn de sterke troeven van het basisonderwijs?

Situering

troeven binnen de visie van de Vlor
10 krachtlijnen voor een sterk
basisonderwijs

che verken

Strategische verkenning over missie en troeven BaO (2015)

- aanleiding: advies over het masterplan hervorming SO
- balans vinden
 - vlotte doorstroom BaO-SO
 - eigen doelen BaO (niet enkel voorbereiding op SO, eigen opdracht)
- advies over de krachtlijnen voor een sterk BaO

Advies over decreet eindtermen eerste graad SO (2018)

“Bij de ontwikkeling van de nieuwe eindtermen konden die van de eerste graad van het secundair onderwijs niet systematisch worden afgestemd op de eindtermen voor het lager onderwijs. Daardoor mist de Vlor een ijkpunt om de haalbaarheid voor leerlingen te beoordelen van overgangen van het basis- naar het secundair onderwijs. De raad stelt vast dat de eindtermen lager onderwijs vanuit een ander conceptueel en juridisch kader zijn ontwikkeld. Hij vindt in elk geval dat **nieuwe eindtermen voor het basisonderwijs een grondig principiële debat vragen. Ze moeten vertrekken vanuit de eigen opdracht van het basisonderwijs zoals verwoord in de tien krachtlijnen voor het basisonderwijs.**” (p.6)

10 krachtlijnen als sterke troeven

1. Een basisschool is een school op maat van kinderen
 - 2. Een basisschool werkt ontwikkelingsgericht**
 - 3. Diversiteit als kracht**
 - 4. Een geïntegreerde aanpak als fundament**
 5. Een lerend team dat verantwoordelijkheden deelt
 6. Het educatief partnerschap tussen school, leerling en ouder levert sterk werk
 7. De basisschool en de buurt hebben mekaar veel te bieden
 - 8. Het basisonderwijs zorgt voor een brede vorming**
 9. Investeren in het basisonderwijs rendeert
 10. Meer dan een zaak van onderwijs alleen
-

Ontwikkelingsgericht (‘gaandeweg’)

- zeer bepalend uitgangspunt
- grillig verloop van ontwikkeling kind 2,5 – 12 jaar en verschillend tempo tussen kinderen
- belang van cyclisch leerproces
- huidig wettelijk kader ondersteunt dit
 - tussentijds geen oriënterende of attesterende (toets)momenten
 - eindtermen einde BaO voor alle kinderen

Diversiteit als didactisch kapitaal

- zeer heterogene leerlingenpopulatie
- geen toegangsdrempels / geen onderwijskundige streaming
- inspelen op diversiteit en verschillen in ontwikkeling kinderen met eindtermen voor iedereen als doel
 - vanuit sterkteperspectief ; ambitieus
 - structuur BaO laat toe om elk kind uitdagende context te bieden
- geïntegreerde aanpak in BaO (zie verder)
 - elk onderwerp kan aanleiding geven voor burgerschapsvorming;
 - noden van de klas zien en hierop inspelen

Brede vorming

- BaO legt noodzakelijke fundamenten voor brede vormende opdracht van onderwijs;
- evenwicht en breed aanbod van onderwijsdoelen
 - goede balans tussen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming
 - evenwicht in diverse dimensies van persoonsvorming
- leerlingen ‘in vorm krijgen’
 - zich leren verhouden tot wat hen beïnvloedt of bepaalt
 - ‘basisgrammatica’
 - uitkomst onderwijs niet volledig vast te leggen in termen van competenties en einddoelen

Geïntegreerde aanpak

- geïntegreerde invulling didactische driehoek leerling – leerstof – leraar (één en ondeelbaar!)
 - niveau kind: kind en brede persoonlijkheidsontwikkeling centraal
 - niveau leerstof: inhouden leergebieden verbonden met elkaar
 - niveau leraar: groepsleraren die inhouden uit alle leergebieden structureren in samenhangend onderwijsaanbod
- noodzakelijk omdat
 - finaliteit brede basisvorming
 - aandacht voor individuele ontwikkelingen en diversiteit tussen kinderen
 - belang ontwikkelen metacognitieve vaardigheden